

Türk Tabipleri Birliği

_____ Turkish Medical Association _____

21.07.2017

BASIN AÇIKLAMASI

Hekimler ve Sağlık alışanları İçin Acı Bilanço!

OHAL Sürecinde Sağlık Hakkı İhlallerinin Bir Değerlendirmesi

15 Temmuz 2016 tarihindeki askeri darbe girişiminin sonrasında, Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi olarak askeri ve sivil darbelere karşı olduğumuzu ilk günden açık bir dille ifade ettik ve darbe girişiminde bulunanları lanetledik.

Darbe girişiminin hemen ardından, hükümet darbeye karşı mücadelede demokrasi yöntemlerini değil Olağanüstü Hal (OHAL) ilan etmeyi tercih etmiş; 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL ile birlikte temel hak ve özgürlüklerin askıya alındığı, ülkenin Kanun Hükümünde Kararnameler (KHK) ile yönetildiği bir döneme girilmiştir. Darbecilere karşı mücadele olarak başlatıldığı bildirilen süreç, giderek KHK'lar aracılığıyla muhalif kişi ve kurumların susturulması, muhalif konumdaki kamu emekçilerinin kamusal alandan tasfiyesine dönüşmüştür.

OHAL'in ilan edildiği 20 Temmuz 2016 tarihinde bu yana çıkartılan 11 KHK ile 111 bin 240 kamu emekçisi ihraç edildiler. Yine bu dönemde, ihraç edilen hekim sayısı, Sağlık Bakanlığı'ndan bin 960, Tıp Fakültelerinden bin 355 olmak üzere toplam 3 bin 315'dir.

OHAL Sürecinde Çok Sayıda TTB ve Tabip Odaları Yöneticisi / Üyesi Arkadaşımız İhraç Edildi...

2016 yılı Eylül ayından bu yana, TTB'nin yöneticiliğini yapmış, TTB kurullarındaki çalışmalarıyla hekimlik değerlerine, demokrasi, barış, hak ve özgürlükler mücadelesine yoğun emek ve katkı sunmuş, akademik alanda önemli çalışmalara imza atmış, sağlık hakkı mücadelesini birlikte yürüttüğümüz çok sayıda tabip odası üyesi arkadaşımız da kamu ve üniversitelerdeki görevlerinden ihraç edildiler.

İhraç edilenler arasında; TTB Merkez Konseyi'nde halen birlikte görev yaptığımız Dr. Ayfer Horasan, halen görevde olan TTB Yüksek Onur Kurulu üyesi iki, TTB Denetleme Kurulu üyesi olan bir arkadaşımız, TTB ve İstanbul Tabip Odasının eski Başkanı olan bir, TTB eski II. Başkanı ve Genel Sekreteri olan bir arkadaşımız, TTB eski Merkez Konseyi üyesi üç arkadaşımız, TTB eski Yüksek Onur Kurulu ve Etik Kurul üyesi bir arkadaşımız, süreli bir yayınıımızın editörlüğü görevini yürüten bir arkadaşımız da yer almaktadır.

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

Bu konuda çarpıcı bir olgu, son 10 yıl içinde Diyarbakır Tabip Odası Başkanlığı'nı yapmış ya da yapmakta olan 5 meslektaşlarımızın OHAL sürecinde ihraç edilmiş olmasıdır. Son olarak da, 2 gün önce, Diyarbakır Tabip Odası'nın önceki dönemlerde başkanlığını yapmış üç meslektaşımız gözaltına alınmıştır.

Muhالیf Konumda Olan Kişiler Kamusal Alandan Tasfiye Ediliyor!

Hekimlerin haksız ve hukuksuz bir biçimde görevlerinden ihraç edilmeleri ne OHAL ne de darbe girişimi ile ilişkilendirilebilir. Üyelerimiz ve yöneticilerimiz olan hekimler Türkiye'de iyi hekimlik değerlerini savundukları, akademik özgürlük, emek, barış ve demokrasi mücadelesi verdikleri için hedef seçilmişlerdir.

Ülkemizde devlete ve hükümet politikalarına yönelik eleştirel düşünceleri içeren ve içinde temel olarak barış içinde yaşama hakkının sağlanması isteğinin dile getirildiği barış bildirisine imza atan akademisyenler, bu süreçte özellikle hedef alınmış durumdadır.

OHAL öncesi dönemde çeşitli üniversitelerin rektörlükleri tarafından, akademisyenler hakkında, hukuksal ve yasal bir dayanağı olmadığı halde disiplin soruşturması açma, soruşturma süresince görevinden uzaklaştırma gibi işlemler başlatılmıştır. Bu işlemler sırasında, soruşturma dosyasının içeriğinin ve soruşturma safhalarının akademisyenlerle paylaşılmadığı, son savunmaların dahi alınmadığı, temel soruşturma usul ve esaslarına uyulmadığı açık olarak görülmüştür. OHAL ile birlikte gelen aşama ise şu olmuştur: Haksız ve hukuksuz biçimde sürdürülen ve mevcut yasalarla cezai bir yaptırımla sonuçlandırılması mümkün olmayan soruşturmalar, OHAL ile başka bir boyuta taşınmış ve 1 Eylül 2016 tarihinden başlayarak muhalif konumda olan akademisyenler, hiçbir soruşturma geçirmeyenler de eklenerek belirli aralıklarla çıkartılan KHK'lar ile ihraç edilmeye başlanmıştır.

İhraçlarla Halkın Sağlık Hizmetlerine Erişimi ve Tıp Eğitimi Engelleniyor!

TTB ve tabip odaları yönetici ve üleriyle birlikte çok sayıda hekimin kamu görevinden ihraç edilmeleri, üniversitelerdeki kadrolarından koparılmaları, ülkemizde sağlık hizmetlerine ve yükseköğretim sistemine zarar vermiştir.

3 bin 315 hekimin ihraç edilmesi halkın sağlık hizmetlerine erişimini aksatarak halkın sağlık hakkının engellenmesine neden olmaktadır. Yine bu ihraçlar, nitelikli sağlık hizmeti verilmesini, hastalarının ve öğrencilerin ülkemizin değeri olan bilim insanlarından faydalanmasını, iyi ve donanımlı hekim yetişmesini engellemektedir.

Kamudan İhraç Edilen Hekimler/Sağlık Emekçileri Özel Sektörde Ucuz İşgücü Olarak Çalışmak Zorunda Bırakılıyor!

Hekimler / sağlık emekçilerinin kamudan ihraçları sonrasında sağlık alanında yedek işsizler ordusu yaratılmıştır. Kamudan ihraç edilmenin ardından ortaya çıkan iş bulma sorunu, hekimleri/sağlık emekçilerini özel sağlık sektöründe cari ücretlerin

altında çalışmak zorunda bırakmakta ve bu alanda ciddi oranda bir emek sömürüsü yaşanmaktadır.

Adli Muayene ve Raporlama Süreçlerinde Hekimlik Değerlerinden Ödün Verilemez!

OHAL uygulamaları, hekimleri, mesleki ve etik değerlerini çiğnemeye zorlamaktadır. OHAL gerekçe gösterilerek gözaltı giriş ve çıkış muayenelerinin sağlık kurumları yerine emniyet vb. yerlerde yapıldığı, hekimlerin bu raporlandırmayı yapmak üzere sağlık kurumu dışında başka kurumlara çağrıldıkları ya da gitmeye zorlandıkları çok sayıda durumla karşılaşılmaktadır.

TTB olarak, hekim-hasta ilişkisinin bütününde, yani gerek muayene ve tedavi sırasında, gerekse raporlama ve tıbbi belgeleme (gözaltı muayeneleri, işkence vb. kötü muamele iddiaları gibi durumlar) süreçlerinin tamamında hiçbir otoritenin hekimlik değerlerine aykırı talepleriniveOHAL gerekçe gösterilerek hekimler üzerinde baskı ya da yönlendirme yapılmasını kabul etmiyoruz.

Darbe girişimi gerekçe gösterilerek hukukun askıya alınmasına, fiilen bir başka keyfi hukuk anlayışının hakim kılınmasına ve bu süreçte hekimlerin hastaları ile olan ilişkilerine müdahale edilmesine aynı kararlılıkla karşı çıkıyoruz.

Herkes için, her zaman ve her koşulda insan hakları ve iyi hekimliği savunmaya devam edeceğiz.

Adil Yargılama İçin İstanbul Protokolü'nün Uygulanması Zorunludur!

İstanbul Protokolü, işkence ve diğer kötü muamele iddialarının etkili tıbbi belgeleme ve hukuki soruşturması için Birleşmiş Milletler (BM) ilkelerini ve bunların nasıl hayata geçirileceğini içeren BM yönerge metnidir.

OHAL kararı ve KHK'lar, hekimlerin, gözaltında bulunanlar veya cezaevinde tutulanların tıbbi muayenelerini İstanbul Protokolü ilkelerine uygun yapmaları zorunluluğunu değiştirmemektedir. İşkence iddiaları karşısında Devlet, tüm kurumlar ve hekimler değerlendirme ve belgelemeyi İstanbul Protokolü ilkelerine göre yürütmekle yükümlüdürler.

Gözaltında ya da cezaevinde olanların muayenelerinin tıbbi etik ve İstanbul Protokolü ilkelerine göre yapılmaması ve tıbbi raporların buna uygun düzenlenmemesi; DTB etik ilkeleri ve ulusal/uluslararası hukuk normları açısından "işkence bulgularının gizlenmesi", "hekimin işkenceye katkıda bulunması" ve "tıbbi uygulama hatası" kapsamında değerlendirilmektedir.

TTB olarak, her ne koşulda olursa olsun işkencenin karşısında olduğumuzu bir kez daha bildiriyor; işkenceye ilişkin iddiaların bağımsız heyetlerce araştırılmasını, adli yargılama süreçlerinin her aşamasının uluslararası etik ve hukuk kurallarına uygun olarak yapılması talebimizi yineliyoruz.

Yaşamsal Riski Olan Hasta Mahpuslar Tahliye Edilmelidir!

TTB'ye, tutuklu ya da hükümlü mahpuslardan, sağlık durumunu anlatan ve sağlık hakkına ulaşma sorunlarını dile getiren çok sayıda başvurular OHAL döneminde daha da artmıştır.

Bu başvurularda, kişilerin hastalıkları nedeniyle cezaevinde yaşamlarının zorlaştığı ve arkadaşlarının desteğiyle cezaevindeki yaşamlarını idame ettirebildikleri; cezaevinde olmanın hastalığın tedavi ve takibini engellediği, hastalığın yarattığı ya da yaratacağı acil müdahaleye cezaevinde olmaktan dolayı erişimin kısıtlı olması nedeniyle hastalığın ağırlaştığı; gelişen acil durum nedeniyle ölümlerin gerçekleştiği ve bu risklerin hala devam ettiği; ağır hastalığı bulunanların bu hastalıkları nedeniyle hayatlarını kaybettiği belirtilmektedir.

Hasta mahpuslar, Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastanelerinden verilen Sağlık Kurulu raporları temel alınarak, yeterli düzeyde bir tedaviyi cezaevi koşullarında sürdürmenin mümkün olmadığı ya da cezaevinde kalmanın sağlık açısından yaşamsal risk oluşturduğunun saptandığı durumlarda, tutuklu ya da hükümlülerin tedavilerine dışarıda devam edebilmeleri için ilgili mahkemelerce tahliye edilmelidir.

Mecburi Hizmet Atamaları Bir An Önce Yapılmalıdır!

Bir yıldır uygulanmakta olan OHAL, daha ilk KHK ile, çıkartılma nedeni olarak belirtilen etmenlerin dışına çıkmıştır ve etki alanını giderek genişletmektedir. OHAL gerekçe gösterilerek yapılan pek çok işlemin, herhangi bir yargısal denetime tabi tutulamamasının da etkisiyle, sağlık alanında çok sayıda hukuka aykırı durumla karşılaşyoruz.

Mecburi hizmet yapmak üzere sağlık kuruluşlarına ataması yapılan hekimler, haklarında yapılan güvenlik soruşturmasının henüz tamamlanamadığı gerekçesiyle aylardır göreve başlayamamaktadırlar. Ayrıca, istifa eden hekimlerin görevden ayrılabilmesi de OHAL nedeniyle geciktirilmektedir.

Mecburi hizmetini yapmadığı için başka yerde hekimlik yapması da mümkün olmayan bu meslektaşlarımızın göreve başlayamamaları, sağlık kamu hizmetinin etkin biçimde sunumunda aksamalara sebep olduğu gibi; maaş alamamaları, sosyal güvenlik ve sağlık güvencelerinin olmaması, meslektaşlarımızda giderilmesi olanaksız mağduriyetlere neden olmaktadır. Ataması yapılan hekimlerin güvenlik soruşturmalarının tamamlanmadığı gerekçesiyle göreve başlatılmamaları kabul edilemez. Bu durumda olan ve hekimlik mesleğini yapamama gibi çok ciddi bir hak kaybına uğrayan meslektaşlarımız, ivedilikle görevlerine başlatılmalıdırlar.

Anayasa ile Güvence Altına Alınmış Olan Uzmanlık Eğitimi Hakkı Engellenemez!

OHAL uyarınca alınan tedbirler kapsamındaki KHK'larla, kamu görevinden ihraç edilenler arasında tıpta uzmanlık eğitimi öğrencisi olan asistan hekimler de yer almaktadır. Bu hekimler arasında uzmanlık eğitimini tamamlamalarına birkaç hafta kalanlar da bulunmaktadır. Diğer yandan, tıpta uzmanlık öğrencisi bu hekimlerin, eğitimi alabilmek için gereken koşulları sağladıkları ve ihraç anına kadar eğitimleriyle ilgili bir başarısızlıklarının olmadığı da bilinmektedir.

Kamu görevinden ihraç, tıpta uzmanlık eğitime devam edilmesinin önünde bir engel oluşturmamalı ve tıpta uzmanlık öğrencilerine, eğitimin gerekliliklerini yerine getirerek tıpta uzmanlık unvanına sahip olma hakkı sağlanmalıdır.

Haksız Hukuksuz Biçimde İhraç Edilenler Görevlerine İade Edilmelidir!

TTB olarak üyelerimizin ve arkadaşlarımızın görevlerine geri dönmesi için bütün hukuksal ve örgütsel olanaklarımızı seferber edeceğimizi, onlarla olan dayanışmamızı büyüteceğimizi buradan bir kez daha ilan ediyoruz. Emeğin, demokrasinin, hukukun, toplumsal barışın ve iyi hekimlik değerlerinin güçlenmesi ve görevlerine son verilen meslektaşlarımızın öğrencilerine ve hastalarına bir an evvel kavuşabilmeleri için verdiğimiz mücadeleyi tüm gücümüzle sürdüreceğiz.

İnsanlık tarihi nice karanlık dönemler, büyük eşikler aşmıştır; yazılı tarihimiz karanlık dönemlerin aşılmasının sayısız örnekleriyle doludur. Bilime, düşünce özgürlüğüne, barış talebine tahammül edemeyen, itaatkar olanın dışında kimseye ve hiç bir kesime yaşam hakkı tanımak istemeyen bu karanlık aşılacaktır.

TTB olarak, OHAL'in bir an önce kaldırılmasını, KHK'ların iptal edilmesini istiyoruz. Herhangi bir somut suçlama dahi yöneltilmeksizin görevlerine haksız hukuksuz biçimde son verilen meslektaşlarımızın, sağlık çalışanlarının içinde yer aldığı kamu çalışanları görevlerine iade edilmelidir.

Sağlık durumları iyice bozulmuş ve kritik bir aşamaya gelmiş olan, açlık grevinin 135. günündeki Nuriye Gülmen ve Semih Özakça tahliye edilmeli; telafisi mümkün olmayan sonuçlar ortaya çıkmadan bir an önce görevlerine geri dönmelidirler.

Sonsöz Olarak...

Demokratik ilkelere ve hukuka uygun bir ülkede yaşamak hepimizin hakkıdır.

OHAL kaldırılmalı, KHK'lar iptal edilmelidir.

Haksız hukuksuz ihraç edilenler görevlerine iade edilmelidir.

Sağlık hakkımız, hekimlik değerlerimiz ve toplumsal sağlığımız için, demokrasi ve adalet için, haksız hukuksuz biçimde ihraç edilen meslektaşlarımızın hastalarına ve öğrencilerine bir an önce kavuşabilmeleri için mücadeleye devam ediyoruz.

**Türk Tabipleri Birliği
Merkez Konseyi**